

Prof. MUDr. Pavel Klener, DrSc., se v dubnu 2017 dožívá 80 let

Haber J., Trněný M.

V dubnu tohoto roku se prof. Pavel Klener, DrSc., dožívá 80 let. Před 10 lety k jeho sedmdesátinám jsme napsali, že se tohoto životního jubilea dožívá v plné pracovní aktivitě. Uplynulých 10 let bylo velmi podobných, jen již nevede klinická pracoviště a v současné době pracuje jako profesor 1. LF UK v Praze a konzultant Ústavu hematologie a krevní transfuze (ÚHKT), ale zůstal stále aktivním autorem, stále přednášel na odborných fórech, stále je žádaným konzultantem ve svém oboru, stále je členem redakčních rad, odborných společností, vedení grantových agentur.

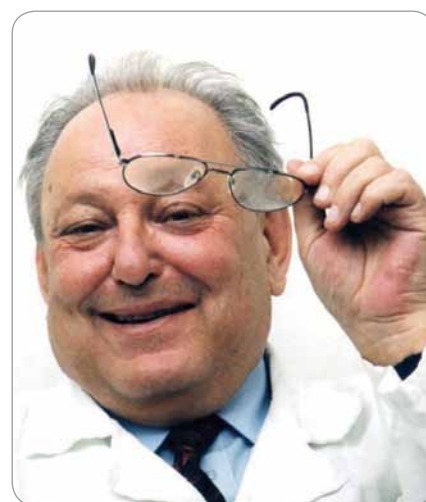
Jen si připomeňme: prof. Klener se narodil 9. 4. 1937 v Bratislavě českým rodičům, vystudoval Fakultu všeobecného lékařství UK v Praze a promoval v roce 1961. Elévské období ukončil v roce 1982 docenturou z vnitřního lékařství na II. interní klinice VFN, roku 1998 se stal profesorem vnitřního lékařství. V letech 1988–1990 byl přednostou Onkologické kliniky, poté byl 17 let, až do 31. 12. 2007, přednostou I. interní kliniky VFN. V letech 1989–2009 byl vedoucím Katedry klinické onkologie Institutu postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví (IPVZ) a v době 2002–2007 byl ředitelem ÚHKT.

Napsal více než 300 odborných sdělení, 20 monografií (10× jako jediný autor, 9× jako hlavní autor a editor). Co je však pozoruhodné, jak je z jeho bibliografie patrná jeho koncepčnost a cílevědomost. Dominantním odborným zájmem prof. Klenera byla již od studentských let hematologie a onkologie, mezinárodní rozměr zformoval jeho první studijní pobyt ve Francii v letech 1965–1966, kde obhájil dizertaci a získal titul „assistant étranger“ Univerzity v Paříži. Jeho největší zájem byl v oblasti protinádorové chemoterapie a také jeho

první monografie z roku 1974, která od ráží počátky protinádorové chemoterapie, řadí prof. Klenera k zakladatelům této disciplíny u nás. Později (2002) následovala monumentální monografie *Klinická onkologie*. Stejně systematicky pokračoval v oblasti vnitřního lékařství, nejdříve vydal *Interní propedeutiku*, pak následovala monografie *Vnitřní lékařství*. Pedagogický přínos dokladují další učební texty pro mediky, bakaláře a zdravotnické školy. Za své publikace získal opakovaně různé ceny. Monografii *Protinádorová chemoterapie* byla udělena Cena ministra školství, 1. cena za odbornou literaturu IPVZ a cena Nadace Paula Janssena.

Odborné znalosti a mezinárodní kontakty využil prof. Klener při organizování domácích i mezinárodních konferencí, opakovaně přednášel jako „visiting professor“ a „invited speaker“ v USA, v Británii a v dalších evropských státech, ale i v rámci *European School of Oncology*, jejímž byl místopředsedou. Také u nás aktivně pracoval v odborných společnostech, např. jako vědecký sekretář České hematologické společnosti a jako předseda České onkologické společnosti ČLS JEP.

Za svého působení jako přednosta I. interní kliniky obnovil její orientaci na hematologii se zaměřením na maligní lymfoproliferace i myeloproliferace. V tomto období se klinika modernizovala, byla otevřena transplantační jednotka, byla vytvořena laboratoř molekulární genetiky a buněčné biologie, ustavil Kooperativní lymfomovou skupinu (KLS), která je dnes v tomto oboru vůdčí společností s celostátní působností a širokou mezinárodní spoluprací, podobně vznikla i pracovní skupina pro mnohočetný myelom a dnes se dominantním způsobem podílí na

činnosti České myelomové skupiny. Stál rovněž u vzniku pracovní skupiny pro myelodysplastický syndrom (MDS), která postupně získala vůdčí postavení v oboru s mezinárodním přesahem. Od roku 2002, kdy se stal prof. Klener ředitelem ÚHKT, prohloubil úzkou spolupráci obou pracovišť, což podpořilo další spolupráci v oblasti klinické hematologie, ale i transfuzního lékařství a v neposlední řadě v základním i experimentálním výzkumu.

Jak jsme již uvedli, vědecké práci a akademické činnosti prof. Klenera se dostalo řady ocenění. Byly to ceny odborných lékařských společností, fakult Univerzity Karlovy a nadací. Mezi nejvýznamnější ocenění se řadí Cena ministra školství za vědu (1997), Zlatá medaile Univerzity Karlovy (1997) a Státní vyznamenání za zásluhy o stát v oblasti vědy (2003). V poslední dekádě pak medaile AV ČR „De scientia et humanitate optime meritis“ (2007), Cena rektora UK za nejlepší vědeckou publikaci v roce 2007, Medaile Jana Evangelisty Purkyně (2011), Cena předsednictva ČLS za nejlepší publikaci v roce 2010. Nejvýznamnějším oceněním

vědecké práce byla v roce 2012 Národní cena vlády ČR „Česká hlava“.

Prof. Klener se angažuje i společensky. Ať už jako náš první porevoluční ministr zdravotnictví v letech 1989–1990, jako poslanec České národní rady (1990–1992) a člen Rady vlády pro vědu (1992–1998), nebo jako proděkan 1. LF UK v Praze či jako prorektor UK pro vědu, kde působil 12 let. Projevem celospolečenského uznání byl i návrh na post prezidenta republiky. V posledních letech se častěji vyjadřuje

k celospolečenským otázkám v různých médiích.

Odpočinkovou součástí jeho života je láska k divadlu a hudbě, je pravidelným návštěvníkem Pražského jara a divadelních představení. Oporou je mu rodina a zejména manželka Marcela, bez níž, jak sám prof. Klener říká, by všechny ty povinnosti nezvládl.

Profesor Klener je „ze staré školy“. My, kteří vedle něj pracujeme po celý náš odborný život, jsme oceňovali laskavý a velkorysý přístup k lidem, racionální,

klidný a povzbuzující způsob vedení pracovních týmů, které považoval za základ pracovního úspěchu celku. A tak i chápeme zlehčující úsměv, kterým reaguje na žabomyší kompetenční bitvy v malém českém rybníčku. Přejeme mu hodně elánu a zdraví do dalších let.

Ad multos annos!

Za kolektiv I. interní kliniky – kliniky hematologie 1. LF UK a VFN v Praze

MUDr. Jan Haber, CSc.

prof. MUDr. Marek Trněný, CSc.